

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vláda zatím dohodu o mezinárodním trestním soudu neprojednala

Vláda zatím nepředloží parlamentu k ratifikaci dohodu o Mezinárodním trestním soudu (ICC) v Haagu. Návrh ministerstev zahraničí a spravedlnosti z dnešního jednání stáhla, řekl novinářům premiér Mirek Topolánek. Vysvětlil, že tuto věc je ještě třeba dojednat.

Česko je jedinou zemí EU, která dosud takzvaný Římský statut o vzniku stálého trestního tribunálu neschválila. Dohodu přitom podepsalo už v roce 1999. Soud od roku 2002 soudí válečné zločiny, agresi, genocidu a zločiny proti lidskosti.

Pro přijetí dohody je v parlamentu potřeba ústavní většina, tedy hlasy tří pětin poslanců a tří pětin přítomných senátorů. Mnozí zákonodárci, především z ODS a KSČM, přitom neskrývají své výhrady. Topolánek už dříve řekl, že s ohledem na nadcházející předsednictví České republiky v Evropské unii je stěží udržitelné, aby Praha dohodu neratifikovala.

Soud má stíhat nejzávažnější zločiny podle mezinárodního práva, válečné zločiny, zločiny proti lidskosti, genocidu a agresi, pokud je nechtějí či nemohou stíhat příslušné státy samy. Jeho předobrazem je Norimberský tribunál, který soudil nacistické zločince. Na rozdíl od něho však jedná podle předem daných pravidel. Stejně jako Mezinárodní soudní dvůr OSN i on sídlí v Haagu. V současné době se ICC zabývá situací v Ugandě, Kongu, súdánském Dárfúru a Středoafričské republice.

Sněmovna už v roce 2001 zamítla novelu ústavy, podle níž by v souladu s Římským statutem bylo možné trestně stíhat prezidenta, členy parlamentu i soudce Ústavního soudu. Ratifikace dohody narazila na odpor také kvůli obavám, že český stát nebude dostatečně chránit své občany.

Zastánci dohody argumentují tím, že přijetí smlouvy by nijak neohrozilo český právní řád. Ministerstvo spravedlnosti již podmínky pro sladění dohody s českým trestním právem připravilo. Změnu ústavy podle ministerstva ratifikace vyžadovat nebude.

Kritici ICC tvrdí, že činnost soudu může být někdy kontraproduktivní, protože hrozba mezinárodního trestu konflikt v některých zemích naopak vyhroť. Obávají se i toho, že soud používá vůči světovým diktátorům "dvojitý metr".

Naopak nevládní organizace sdružené v Českou koalici pro Mezinárodní trestní soud by uvítaly, kdyby se vláda rozhodla předložit Římský statut ke schválení parlamentu. Věřící, že návrh by získal i potřebnou podporu zákonodárců. Do České koalice pro Mezinárodní trestní soud patří přes dvacet nevládních organizací, například Liga lidských práv, Člověk v tísni, Český červený kříž, Amnesty International ČR nebo Česká ženská lobby.

Zdroj: